

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра фінансів і кредиту

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Вступ у спеціальність»
обов'язкова

**Освітньо-професійна
програма:**

Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціальність:

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок**

Галузь знань:

07 Управління та адміністрування

Рівень вищої освіти:

перший (бакалаврський)

Факультет:

економічний

Мова навчання:

українська

Розробник:

**Бак Н.А., доцент кафедри фінансів і кредиту,
к.е.н., доцент**

Профайл викладача:

<https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-finansiv-i-kredytu/kolektyv-kafedry-finansiv-i-kredytv/bak-nataliya-andriyivna>

Контактний тел.:

0372-509469

E-mail:

n.bak@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle:

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4185>

Консультації:

**он-лайн консультації - згідно з графіком
очні консультації – за попередньою домовленістю**

1. Анонтація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Вступ у спеціальність» належить до обов'язкових освітніх компонент освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондний ринок». Після завершення засвоєння змісту дисципліни здобувачі отримають комплексне уявлення про системоутворюючий потенціал вищої освіти, а також про функціонування фінансів на різних рівнях національної економіки та набудуть відповідних компетентностей для розв'язання спеціалізованих завдань і практичних проблем у ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

2. Мета навчальної дисципліни – ознайомити студентів з особливостями організації навчального процесу в закладі вищої освіти, зокрема в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, та сформувати основи професійного спрямування здобувачів ОП (розуміння студентами змісту вищої освіти та фахової підготовки в рамках Болонського процесу, особливостей навчальної та науково-дослідної діяльності здобувачів з фінансів, банківської справи та страхування на різних рівнях вищої освіти, комплексу фундаментальних і професійних знань, які необхідно їм здобути, а також усвідомлення особливостей майбутньої фахової діяльності в різних сегментах фінансової системи країни).

3. Пререквізити. Навчальна дисципліна викладається в першому семестрі та є основою для засвоєння інших обов'язкових освітніх компонент ОП, зокрема «Фінанси», «Фінанси домогосподарств», «Фінанси підприємств», «Банківська система», «Страхування», «Інвестування», «Податкова система», «Бюджетна система», «Фінансовий ринок», а також для проходження навчальної практики.

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондний ринок» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Вступ у спеціальність» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи та страхування або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні та фахові компетентності:

- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК12. Здатність працювати автономно.
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань і постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях і професійному спілкуванні.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміщення як демократичної, соціальної, правової держави.
- ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

| Форма навчання | Рік підготування | Семестр | Кількість | | | Кількість годин | | | | | | Вид підсумкового контролю |
|----------------|------------------|---------|-----------|-------|-------------------|-----------------|-----------|-------------|-------------|-------------------|------------------------|---------------------------|
| | | | кредитів | годин | змістових модулів | лекцій | практичні | семінарські | лабораторні | самостійна робота | індивідуальні завдання | |
| денна | I | I | 5 | 150 | 2 | 30 | 30 | - | - | 90 | - | залік |
| заочна | I | I | 5 | 150 | 2 | 4 | 4 | - | - | 142 | - | залік |

5.2. Структура змісту навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем | Кількість годин | | | | | | | | | | | |
|--|-----------------|--------------|---|-----|-----|------|--------------|--------------|---|-----|-----|------|
| | денна форма | | | | | | Заочна форма | | | | | |
| | усього | у тому числі | | | | | усього | у тому числі | | | | |
| | | л | п | лаб | інд | с.р. | | л | п | лаб | інд | с.р. |
| Змістовий модуль 1. Освітній процес як основа формування майбутнього фахівця | | | | | | | | | | | | |
| Тема 1. Болонський процес і вища освіта в Україні Мета: сформувати розуміння особливостей розвитку вітчизняної системи освіти в рамках Болонського процесу; розкрити зміст академічної мобільності та можливості участі здобувачів у відповідних програмах; заохотити здобувачів до активної участі в студентському самоврядуванні в ЧНУ | 12 | 2 | 2 | - | - | 8 | 12 | - | - | - | - | 12 |
| Тема 2. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича: історія та сьогодення Мета: ознайомити з історією формування ЧНУ як освітньої та наукового центру України; розкрити особливості освітнього простору та соціокультурного середовища ЧНУ; охарактеризувати економічний факультет і кафедру фінансів і кредиту як інституційні складові ЧНУ | 12 | 2 | 2 | - | - | 8 | 12 | - | - | - | - | 12 |
| Тема 3: Організація освітнього процесу в ЧНУ Мета: ознайомити зі змістом освітнього процесу, його учасниками, нормативним забезпеченням освітнього процесу в ЧНУ; розкрити зміст студентоцентрованого навчання та засобів його забезпечення; охарактеризувати особливості практичної підготовки, | 16 | 4 | 4 | - | - | 8 | 16 | 1 | - | - | - | 15 |

| | | | | | | | | | | | | | |
|---|----|----|----|---|---|---|----|---|---|---|---|----|--|
| технологій електронного навчання в ЧНУ | | | | | | | | | | | | | |
| Тема 4: Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Мета: розкрити особливості стандарту та освітньої програми підготовки здобувачів; ознайомити зі змістом і механізмом використання силабусу, робочої програми навчальної дисципліни, механізмом оцінювання знань і контролю за результатами навчання; деталізувати процедуру апеляції, яка застосовується в ЧНУ | 16 | 4 | 4 | - | - | 8 | 16 | 1 | - | - | - | 15 | |
| Тема 5: Організація науково-дослідної роботи студентів у ЧНУ Мета: ознайомити зі змістом, видами, порядком здійснення науково-дослідної роботи здобувачів; наголосити на необхідності розвивати інформаційну грамотність здобувача-дослідника; заохотити до участі в наукових дослідженнях | 12 | 2 | 2 | - | - | 8 | 12 | 1 | - | - | - | 11 | |
| Тема 6: Академічна добродійність Мета: розкрити зміст академічної добродійності, ознайомити з видами порушень академічної добродійності та засобами її виявлення; наголосити на відповідальності за порушення академічної добродійності, в т.ч. в рамках Етичного кодексу ЧНУ | 13 | 2 | 2 | - | - | 9 | 13 | 1 | - | - | - | 12 | |
| Разом за змістовим модулем 1 | 81 | 16 | 16 | - | - | - | 81 | 4 | - | - | - | 77 | |
| Змістовий модуль 2. Формування професійної спрямованості здобувачів ОП за спеціальністю 072 | | | | | | | | | | | | | |
| Тема 7: Фінансист – професія сучасного й майбутнього Мета: ознайомити з вимогами до якостей фахівця-фінансиста, змістом і видами компетентностей здобувача ОП; розкрити особливості механізму складання резюме, а також фактори, які визначають професійну спрямованість здобувача ОП за спеціальністю 072 | 15 | 3 | 3 | - | - | 9 | 15 | - | 1 | - | - | 14 | |
| Тема 8: Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання | 14 | 3 | 3 | - | - | 8 | 14 | - | 1 | - | - | 13 | |

| | | | | | | | | | | | | |
|--|-----|----|----|---|---|----|-----|---|---|---|---|-----|
| Мета: розкрити зміст фінансової діяльності суб'єктів господарювання; ознайомити з особливостями фінансового забезпечення діяльності суб'єктів господарювання; деталізувати завдання фахівців з фінансів суб'єктів господарювання | | | | | | | | | | | | |
| Тема 9: Фінансове посередництво та його роль у розвитку національної економіки Мета: розкрити зміст і складові системи фінансового посередництва; показати роль банків і небанківського фінансового сектору у фінансовій системі держави; деталізувати основні функції та напрями діяльності фахівців з фінансового посередництва | 14 | 3 | 3 | - | - | 8 | 14 | - | 1 | - | - | 13 |
| Тема 10: Інститут держави та фінансова основа його функціонування Мета: розкрити зміст інституту держави та пояснити необхідність його фінансового забезпечення; ознайомити з джерелами фінансового забезпечення органів державної влади та напрямками їх використання; деталізувати функціональні обов'язки фахівців фінансових підрозділів органів державної влади | 14 | 3 | 3 | - | - | 8 | 14 | - | 1 | - | - | 13 |
| Тема 11: Громадянське суспільство та його вплив на професійне зростання фахівців-фінансистів Мета: розкрити зміст і принципи функціонування громадянського суспільства; ознайомити з особливостями фінансового забезпечення діяльності інститутів громадянського суспільства в Україні; заохотити до повноцінної фахової самореалізації здобувачів в умовах розвитку громадянського суспільства | 12 | 2 | 2 | - | - | 8 | 12 | - | - | - | - | 12 |
| Разом за змістовим модулем 2 | 69 | 14 | 14 | - | - | - | 69 | - | 4 | - | - | 65 |
| Усього годин | 150 | 30 | 30 | - | - | 90 | 150 | 4 | 4 | - | - | 142 |

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Вступ у спеціальність» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає наступні види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, матеріалів, розміщених

у системі електронного навчання Moodle (цифровий університет ЧНУ імені Юрія Федьковича), підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносилися на самостійне вивчення, а також виконання індивідуального та командного дослідницького завдання, а саме:

- А. Індивідуальне завдання – для кожного студента. Вид завдання - за вибором студента:
а) написання власного резюме / CV;
б) написання есе на тему «Роздуми майбутнього фінансиста».

Представлення результатів виконання індивідуального завдання – під час практичного заняття, або шляхом участі в конкурсі студентських робіт чи публікації есе в доступних для здобувачів виданнях.

Б. Командне завдання «Фінансист: сучасний і майбутній портрет фахівця»:

- 1) за вибором студентів потрібно сформувати команду в кількості трьох осіб;
- 2) скласти анкету, за якою провести опитування (мінімум 20 осіб);
- 3) проаналізувати результати анкетування;
- 4) зробити висновки (тема опитування – за вибором членів команди);
- 5) презентувати результати виконання командного завдання під час практичного заняття.

За виконання індивідуального та командного завдань без очевидних недоліків кожен здобувач може отримати по всім балів (разом – 16 балів). Кількість балів, в яку оцінено виконання дослідницького завдання, може бути зменшена за наступні недоліки:

- а) неповна відповідь;
- б) порушення логіки викладу матеріалу;
- в) недостатня аргументація;
- г) недбале оформлення та / або презентація.

Дедлайн для виконання індивідуального завдання – 1 листопада 2023 року, командного завдання – 25 листопада 2023 року.

6. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо);
- наочні методи (презентація, ілюстрації, відеоматеріали тощо);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, законодавчо-нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- комп’ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебінари тощо);
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Форми та методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- глосарій;
- презентація і захист результатів виконаних завдань і досліджень;
- підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна добросердість. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов’язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтovаний погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

| Оцінка за національною шкалою | Оцінка за шкалою ECTS | |
|-------------------------------|-----------------------|--|
| | оцінка (бали) | пояснення за розширеною шкалою |
| зараховано | A (90 – 100) | відмінно |
| | B (80-89) | дуже добре |
| | C (70-79) | добре |
| | D (60-69) | задовільно |
| | E (50-59) | достатньо |
| незараховано | FX (35-49) | незадовільно (з можливістю повторного складання) |
| | F (1-34) | незадовільно (з обов'язковим повторним курсом) |

Максимальна оцінка знань здобувача під час навчальних занять за кожну тему наведена в таблиці.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

| Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота) | | | | | | | | | | | | Кількість балів (залік) | Сумарна кількість балів | |
|---|----|----|----|----|----|--------------------|----|----|-----|------|------|-------------------------|-------------------------|-----|
| Змістовий модуль 1 | | | | | | Змістовий модуль 2 | | | | ІНДЗ | | | | |
| T1 | T2 | T3 | T4 | T5 | T6 | T7 | T8 | T9 | T10 | T11 | інд. | ком. | | |
| 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 8 | 40 | 100 |

T1, T2 ... T11 – теми навчальної дисципліни.

Максимальна кількість балів складає: за перший модуль – 24 бали, за другий модуль – 20 балів, за виконання ІНДЗ – 16 балів.

З навчальної дисципліни «Вступ у спеціальність» проводиться семестровий залік в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни, і в терміни, передбачені графіком освітнього процесу. У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, здобувач обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Залік проходить у формі усного спілкування лектора зі здобувачем по питаннях, які були опрацьовані під час аудиторних занять.

7. Рекомендована література - основна

- Артьомов І.В., Студеняк І.П., Головач Й.Й., Гусь А.В. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід : навч. посіб. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. 360 с.

2. Димань Т.М., Боньковський О.А., Вовкогон А.Г. Європейський простір вищої освіти та Болонський процес : навч.-метод. посіб. Одеса.: НУ «ОМА», 2017. 106 с.
3. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. д-ра техн. наук, проф. Ю.М. Рашкевича та д-ра пед. наук, доц. Ж.В. Таланової. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 106 с.
4. Лопушняк Г.С., Рибчанська Х.В. Вища освіта України: державне регулювання та перспективи розвитку : монографія. Львів: Ліга Прес», 2018. 283 с.
5. Положення про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів (затверджено Вченого радиою ЧНУ ім. Ю. Федьковича 3 лютого 2020 року, протокол № 1). URL : <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-apeliatsii-na-rezultaty-pidsumkovoho-semestrovoho-kontroliu-znan-studentiv/>
6. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії (затверджено Вченого радиою ЧНУ ім. Ю. Федьковича 25 травня 2020 року, протокол № 5). URL : <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-atestatsii-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-ta-orhanizatsii-roboty-ekzamenatsiinoi-komisi/>
7. Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (затверджено Вченого радиою ЧНУ ім. Ю. Федьковича 24 лютого 2020 року, протокол № 2). URL : <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-kontrol-i-systemu-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity/>
8. Положення про організацію освітнього процесу (затверджено Вченого радиою ЧНУ ім. Ю. Федьковича 30 вересня 2019 року, протокол № 9). URL : <https://www.chnu.edu.ua/media/zpaploax/polozhennia-pro-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>
9. Про вищу освіту : Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556-VII
10. Проект «Сприяння академічній доброчесності в Україні» (SAIUP). URL: <https://saiup.org.ua/pro-proekt/>
11. Про затвердження Порядку реалізації права на академічну мобільність : постанова Кабінету Міністрів України від 12 серп. 2015 р. № 579
12. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 24 трав. 2019 р. № 729
13. Про освіту : Закон України від 5 вер. 2017 р. № 2145-VIII
14. Ситник Н.С., Дубик В.Я., Круглякова В.В. Вступ до фаху : навч. посіб. / за заг. ред. Н.С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 256 с.
15. Ткаченко Т.П., Сологуб В.І., Пасинкова Г.І. Основи інформаційної культури: навч. посібник. Донецьк : Ноулідж, 2012. 364 с.
16. Фінанси : підручник / за ред. І.О. Лютого. Київ : Ліра-К, 2017. 720 с.
17. Шкварчук Л.О. Вступ до фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» : навч. посіб. Львів: Простір-М, 2019. 232 с.
18. Як скласти резюме в 2023 році: з чого має складатися резюме? Як писати резюме правильно: повне керівництво. URL : <https://sweetcv.com/ua/guide/what-to-include>
19. Stern, L. What every student should know about avoiding plagiarism. New York : Pearson/Longman, 2007. 74 р.
20. The Fundamental Values of Academic Integrity. International Center for Academic Integrity, 2014. URL : https://www.chapman.edu/academics/academic-integrity/_files/the-fundamental-values-of-academic-integrity.pdf

8. Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Державна аудиторська служба України - www.dkrs.gov.ua
2. Державна казначейська служба України – <http://www.treasury.gov.ua>
3. Державна податкова служба України - <https://tax.gov.ua/>
4. Державна служба фінансового моніторингу України - www.sdfm.gov.ua
5. Державна служба статистики України – [http://www.ukrstat.gov.ua/](http://www.ukrstat.gov.ua)

6. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
7. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>
8. Національний банк України – <http://www.nbu.gov.ua>
9. Пенсійний фонд України – <http://www.pfu.gov.ua/>
10. Рахункова палата України – <http://www.ac-rada.gov.ua/>

Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні:

1. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича - <http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuuv.gov.ua
3. Національна парламентська бібліотека – www.alpha.rada.kiev.ua